

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

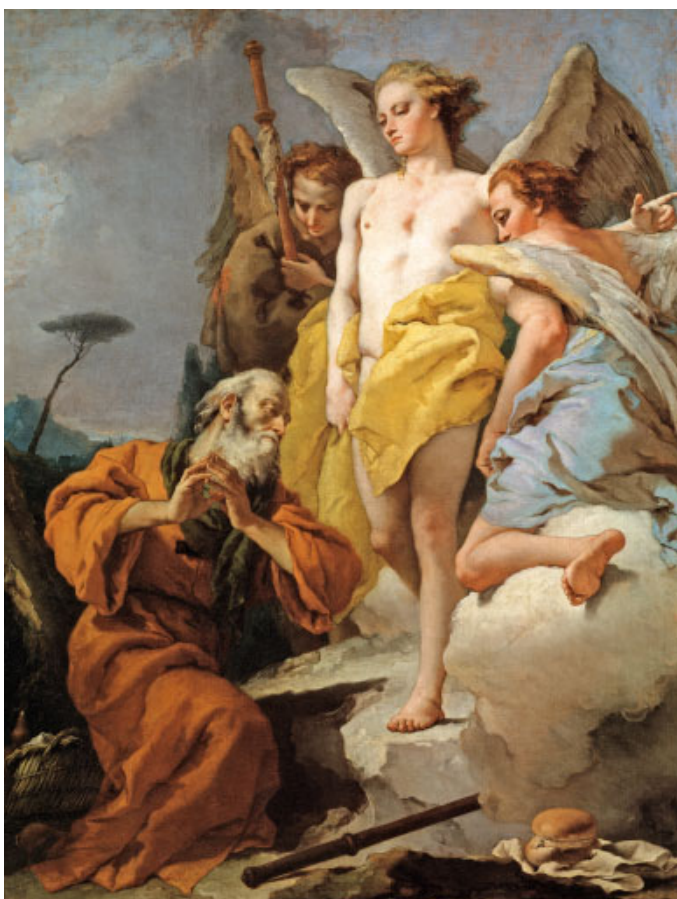
Abraham: la fe en camí

La Quaresma és un temps propici per a llegir i meditar la Paraula de Déu. A la Sagrada Escripura descobrim que sempre és Déu qui assenyala el camí que ha de recórrer cada persona en la seva vida i en la història. Ho veiem en el camí que Abraham recorre des de la fe, en el pelegrinatge del poble d'Israel cap a la Terra Promesa, conduït per Déu al desert; També és Déu qui obre el camí als qui retornen a Jerusalem des de l'exili a Babilònia. En els evangelis, contemplem com Jesús pelegrina al Temple de Jerusalem per les festes de Pasqua de Pentecosta i dels Tabernacles, i com culminarà finalment el seu pelegrinatge a la terra amb el misteri.

Avui la litúrgia ens presenta la crida i el pelegrinatge d'Abraham, que és model per a tots els creients. Deixa la seva terra, la seva pàtria i la casa del seu pare i es posa a caminar, amb fe i esperança, vers l'horitzó que el Senyor li ha indicat.

Així ens ho recorda la carta als hebreus: «Gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isaac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava aquella ciutat ben fonamentada, que té Déu mateix com arquitecte i constructor» (He 11,8-10). Déu li demana que deixi la seva terra, el seu ambient, les seves arrels, per a anar al país que li mostrarà.

Abraham accepta la crida de Déu des de la fe, una fe que el porta a confiar més

Abraham i els tres àngels (1770), de Giambattista Tiepolo.
Museu Nacional del Prado, Madrid

enllà de les aparences. La seva sortida requereix una obediència i una confiança radicals, quelcom que només es pot dur a terme des d'una fe ferma i fecunda. La fe que condueix a la nova vida, a la vida plena, que no accepta les mitges tintes. Rep la promesa que arribarà a constituir un gran poble, però aquesta promesa no està exempta de paradoxes: ell té una edat avançada, igual que la seva esposa Sara, que a més a més és estèril. D'altra banda, se li promet una nova terra, però hi haurà de viure com un estranger. Això vol dir que haurà de viure amb actitud de pobresa, sense ànsies de possessió, sense ambicions de poder, conscient que l'existència és ella mateixa un do.

Amb tot, ell confia en Déu i no es deixa atrapar per les aparences fins i tot quan el panorama es presenta carregat de misteri. Amb la seva actitud es converteix en un model de fe, de confiança en Déu en tot moment, de complir la voluntat de Déu mentre duri el pelegrinatge a la terra. Abraham és el model de l'ésser humà que es veu ell mateix com un pelegrí en aquesta vida i en aquest món, en camí constant cap a la pàtria del cel.

El pelegrí fonamenta la seva vida en la fe. Per a nosaltres, pelegrins i cristians del segle XXI, la fe no pot ser un element més de la nostra vida trasbalsada, un més dels nostres valors i aficions, perquè la fe és el principi i el fonament d'una vida segons l'Evangelí. Només la fe introdueix a la vida nova que Jesucrist ens porta i la fa possible. Des del començament del seu ministeri, Jesús demana als qui el seguien que creguin en la Bona Nova i sempre presenta la fe com una condi-

ció indispensable per a entrar en el regne del cel. Tant si es tracta de la guarició corporal o espiritual, com si es tracta dels miracles que realitza, sempre és a través de la fe.

El cristià ha de viure amb profunditat la seva fe i n'ha de donar testimoni: «Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, gloriificaran el vostre Pare del cel» (Mt 5,16).

Una fe que ha de créixer i que no es pot ocultar; tot al contrari, s'ha de projectar i ha d'il·luminar a través del testimoni d'una paraula oportuna i una vida coherent. Per això hem emprès el camí quaresmal.

ENTREVISTA

Comunitats pastorals

FOTO: AGUSTÍ CODINACH

CARLOS AGUIAR RETES

L'arquebisbe primat de Mèxic proposa superar els límits de les parròquies, perquè esdevinguin comunitats pastorals amb una estructura capaç de respondre als reptes de la pastoral de les grans ciutats. Ho ha explicat el cardenal Carlos Aguiar en unes jornades de reflexió sobre les parròquies al servei de l'evangelització celebrades recentment a Barcelona.

Quins reptes afronta la pastoral d'una gran ciutat?

El problema fonamental és entendre el temps actual. Cal ser conscients que s'està forjant una nova civilització i que tenim la responsabilitat de participar-hi. Hem d'entrar en joc, entenent el que passa i hem de donar propostes que siguin pedres sòlides per cimentar aquesta nova civilització. La conversió pastoral és la nostra recepta per guarir la crisi cultural que vivim.

Com hem d'actuar davant d'aquesta nova realitat?

Davant d'aquest canvi d'època, proposo que apostem per una conversió pastoral que passa inexorablement per donar a conèixer Jesucrist a través dels valors de la misericòrdia, de l'amor... perquè això és Déu! Necessitem aixecar els límits jurídics de les parròquies, explicar el que identifica socialment una comunitat. Hem de treballar junts en comunió i donar el testimoni que *el que diem ho fem* i així serem creïbles, amb la coherència de vida.

Quin paper hi juguen les parròquies?

Estem davant d'una magnífica oportunitat de donar un testimoni creïble i transparent amb les accions que l'Església ha fet sempre. Però cal fer-ho amb una estructura més àmplia, en el sentit de l'extensió pròpia d'una parròquia i de la participació dels fidels d'aquestes comunitats pastorals que transcendeixen les parròquies.

Òscar Martí i Navarro

DIÒCESI DE TERRASSA

Congrés de Laics

Els dies 14, 15 i 16 de febrer d'aquest any 2020 es va celebrar a Madrid el Congrés de Laics amb el lema «Poble de Déu en sortida». Forma part de la cloenda del Pla Pastoral «Església en missió al servei del nostre poble» que la Conferència Episcopal Espanyola va començar l'any 2016 i que acaba aquest any 2020. Inspirat en la crida que el papa Francesc fa a l'Església per tal que esdevingui missionera (EG 30).

El rerefons del Congrés hi ha l'interès per impulsar la conversió pastoral i missionera del laicat, per tal que esdevingui signe i instrument de l'anunci de l'Evangeli al món. Com a objectius més específics hi trobem la importància de prendre consciència de la vocació baptismal del laicat per a la missió, educar la dimensió sociopolítica de la fe, viure la missió des de l'alegria i l'esperança, comunió per l'acció missionera i sentir-se cridats a ser deixebles missioners en l'Església i en el món.

Al Congrés hi van participar 2.000 persones vingudes d'arreu d'Espanya. De la nostra diòcesi de Terrassa hi vàrem participar, juntament amb el nos-

tre bisbe Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, vint-i-dues persones, la majoria laics, un prevere i dues religioses.

El Congrés va seguir quatre grans itineraris de treball: «Primer anunci», «Acompanyament», «Processos formatius» i «Presència a la vida pública». Cada un d'aquests itineraris tenia 10 tallers o temes per escollir. A cada taller hi havia testimonis o experiències d'evangelització i després grups de reflexió sobre el tema escollit i presentat.

El Congrés es va acabar amb la celebració de l'Eucaristia concelebrada pels bisbes i preveres assistents i presidida pel cardenal Ricardo Blázquez, arquebisbe de Valladolid i president de la CEE.

Ara ens queda el postcongrés. Recollir i fer arribar a les parròquies, moviments, religiosos i agents pastorals en general, les conclusions i línies pastorals que es van recollir per tal que siguin per al laicat una ajuda per esdevenir fermes testimonis per una millor evangelització a la nostra diòcesi i a la nostra societat.

Jaume Galobart

Delegat episcopal d'Apostolat Seglar

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP M. ALIMBAU ARGILA

«¿Qué hacemos con nuestras desgracias?»

Alejandra Pizarnik, escritora argentina, afirma: «Es una **desgracia**: estar **enfermo**, ser **pobre**, no tener un **techo**, no ser **aceptado** ni **amado** por **nadie**; tal vez **odiado**, no **querido**, **sufrir**... ¿Qué **hacemos** con nuestras **desgracias**?»

Fulton Sheen, arzobispo estadounidense de la Iglesia católica (Rochester), en proceso de beatificación, en su libro **El Calvario y la Misa** nos enseña y nos apremia: «**Cristo** no puede **sufrir** de nuevo en su **propia naturaleza humana**. En el Cielo está gozando de la **felicidad** total. **Cristo** no puede **renovar** el **Calvario** con su **cuerpo físico**. Sí que lo puede **renovar** en su **Cuerpo Místico**, que es la **Iglesia** —somos **todos** y **cada uno**—

de sus **miembros sufrientes, enfermos**...». «El **sacrificio** de la **Cruz** puede **renovarse** si nosotros le **damos nuestro cuerpo** y **nuestra sangre**. Así puede **ofrecerse** a sí mismo, de **nuevo**, a su **Padre**, a través de su **Cuerpo Místico**, la **Iglesia**. **Cristo recoge** otras **naturalezas humanas sufrientes, enfermas**... que **quieran** como **Cristo ofrecerlos**. La **Iglesia unifica** dichas **naturalezas humanas** y en esta **masa de dolores, sufrimientos, físicos y morales, todos** y **cada uno** **debemos unirnos** en el **Sacrificio** de **Cristo** en la **Cruz**: la **santa Misa**.»

Es lo **mejor** que **podemos hacer** y **vivir** durante la **Eucaristía**.

Del libro **Saber sufrir**, Ed. Voz de Papel, 2020)

Lectures de la missa diària i santoral

9. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.)

[Dn 9,4b-10 / SI 78 / Lc 6,36-38]. Santa Francesca Romana (1384-1440), rel. viuda, fund. oblates benedictines. Sant Pacià, bisbe de Barcelona (s. IV). Sant Dagobert, laic.

10. ■ Dimarts [Is 1,10.16-20 / SI 49 / Mt 23,1-12]. Sant Simplicí, papa (468-483); sant Macari, bisbe de Jerusalem; sant Cándid o Candi, mr.; santa Maria Eugènia de Jesús Milleret de Brou, vg., fund. de les Religioses de l'Assumpció.

11. ■ Dimecres [Jr 18,18-20 / SI 30 / Mt 20,17-28]. Sant Eulogi, prev. de Còrdova i mr. (859); santa Àurea (Oria), vg., abadessa de Villavelayo (Castella); santa Rosina, vg.

12. ■ Dijous [Jr 17,5-10 / SI 1 / Lc 16,19-31]. Sant Innocenci I, papa (401-417); sant Maximilià, militar mr. (295); sant Bernat, bisbe; sant Teòfanès, monjo; sant Lluís Orione, prev. salesià.

13. ■ Divendres [Gn 37,3-4.12-13a.17b-28 / SI 104 / Mt 21,33-43.45-46]. Sant Roderic (Rodrigo) i sant Salomó, mrs. (863) a Còrdova; santa Patrícia, mr.; sant Ramir (s. VI), monjo i mr.

14. ■ Dissabte [Mi 7,14-15.18-20 / SI 102 / Lc 15,1-3.11-32]. Sant Arnal, abat benedictí i màrtir (1255); santa Matilde (†958), emperadriu germànica; santa Florentina, vg.

15. ■ † Diumenge vinent, III de Quaresma (lit. hores: 3a setm.)

[Ex 17,3-7 / SI 94 / Rm 5,1-2.5-8 / Jn 4,5-42 (o bé: 4,5-15.19b-26.40-42)]. Santa Madrona (s. II), vg. i mr. de Tessalònica; sant Ramon (Raimundo) de Fitero, abat català, fund. Orde de Calatrava; sant Climent Maria Hofbauer, prevere redemptorista.

DIUMENGE II DE QUARESMA

COMENTARI

Lectura del llibre del Gènesi (Gn 12,1-4a)

En aquells dies, el Senyor digué a Abram: «Vés-te'n del teu país, del teu clan i de la casa del teu pare, cap al país que jo t'indicaré. Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que servirà per a beneir. Beneiré els qui et beneixin, però els qui et maleixin, els maleiré. Totes les famílies del país es valdran de tu per beneir-se».

Abram se n'anà tal com el Senyor li havia dit.

Salm responsorial (32)

R. *Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en vós.*

La paraula del Senyor és sincera, / es manté fidel en tot el que fa; / estima el dret i la justícia, / la terra és plena del seu amor. R.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, / els qui esperen en l'amor que els té; / ell els allibera de la mort, / i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor, / auxili nostre i escut que ens protegeix. / Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; / aquesta és l'esperança que posem en vós. R.

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu (2Tm 1,8b-10)

Estimat: Tot el que has de sofrir juntament amb l'obra de l'Evangeli, suporta-ho amb la fortalesa que Déu ens dona. Ell ens ha salvat i ens ha cridat amb una vocació santa, no perquè les nostres obres ho hagin merescut, sinó per la seva pròpia decisió, per la gràcia que ens havia concedit per Jesucrist abans dels segles, i que ara ha estat revelada amb l'aparició de Jesucrist, el nostre salvador, que ha desposseït la mort del poder que tenia i, amb la Bona Nova de l'Evangeli, ha fet resplendir la llum de la vida i de la immortalitat.

✠ Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 17,1-9)

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, el germà de Jaume, els dugué dalt una muntanya alta, i es transfigurà davant d'ells. La seva cara es tornà resplendent com el sol, i els seus vestits, blancs com la llum. També se'ls aparegueren Moisès i Elies, que conversaven amb ell. Pere va dir a Jesús: «Senyor, que n'estem, de bé, aquí dalt! Si voleu, hi faré tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies». Encara no havia acabat de dir això, quan els cobrí un núvol lluminós i del núvol estant una veu digué: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut; escolteu-lo». En sentir-ho els deixebles, esglaiats, es prosternaren de front a terra. Jesús s'acostà, els tocà i els digué: «Aixeeu-vos, no tingueu por». Ells alçaren els ulls i no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol.

Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no diguessin res a ningú d'aquella visió fins que el Fill de l'home no hagués ressuscitat d'entre els morts.

Lectura del libro del Génesis (Gén 12,1-4a)

En aquellos días, el Señor dijo a Abrán: «Sal de tu tierra, de tu patria, y de la casa de tu padre, hacia la tierra que te mostraré. Haré de ti una gran nación, te bendeciré, haré famoso tu nombre y serás una bendición. Bendeciré a los que te bendigan, maldeciré a los que te maldigan, y en ti serán benditas todas las familias de la tierra».

Abrán marchó, como le había dicho el Señor.

Salmo responsorial (32)

R. *Que tu misericordia, Señor, venga sobre nosotros, como lo esperamos de ti.*

La palabra del Señor es sincera, / y todas sus acciones son leales; / él ama la justicia y el derecho, / y su misericordia llena la tierra. R.

Los ojos del Señor están puestos en quien lo teme, / en los que esperan su misericordia, / para librar sus vidas de la muerte / y reanimarlos en tiempo de hambre. R.

Nosotros aguardamos al Señor: / él es nuestro auxilio y escudo. / Que tu misericordia, Señor, venga sobre nosotros, / como lo esperamos de ti. R.

Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a Timoteo (2Tm 1,8b-10)

Querido hermano: Toma parte en los padecimientos por el Evangelio, según la fuerza de Dios. Él nos salvó y nos llamó con una vocación santa, no por nuestras obras, sino según su designio y según la gracia que nos dio en Cristo Jesús desde antes de los siglos, la cual se ha manifestado ahora por la aparición de nuestro Salvador, Cristo Jesús, que destruyó la muerte e hizo brillar la vida y la inmortalidad por medio del Evangelio.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 17,1-9)

En aquel tiempo, Jesús tomó consigo a Pedro, a Santiago y a su hermano Juan, y subió con ellos aparte a un monte alto. Se transfiguró delante de ellos, y su rostro resplandecía como el sol, y sus vestidos se volvieron blancos como la luz. De repente se les aparecieron Moisès y Elías conversando con él. Pedro, entonces, tomó la palabra y dijo a Jesús: «Señor, ¡qué bueno es que estemos aquí! Si quieres, haré tres tiendas: una para ti, otra para Moisès y otra para Elías». Todavía estaba hablando cuando una nube luminosa los cubrió con su sombra y una voz desde la nube decía: «Este es mi Hijo, el amado, en quien me complazco. Escuchadlo». Al oírlo, los discípulos cayeron de bruces, llenos de espanto. Jesús se acercó y, tocándolos, les dijo: «Levantaos, no temáis».

Al alzar los ojos, no vieron a nadie más que a Jesús, solo. Cuando bajaban del monte, Jesús les mandó: «No contéis a nadie la visión hasta que el Hijo del hombre resucite de entre los muertos».

La seva cara es tornà resplendent com el sol

Transfiguració de Crist (1487), de Giovanni Bellini. Museu de Capodimonte, Nàpols (Itàlia)

JORDI LATORRE, SDB

Director de l'ISCR Don Bosco

En aquest segon diumenge de Quaresma, la lectura de l'Evangeli ens ha recordat l'episodi de la Transfiguració de Jesús a la muntanya del Tabor, abans de la pujada cap a la ciutat de Jerusalem, on Jesucrist donarà testimoni de l'Evangeli, va ser perseguit i va lliurar la seva vida per amor a Déu i per tots nosaltres. A Jerusalem Déu el va ressuscitar per la nostra salvació.

Al Tabor, i en presència de Pere, Jaume i Joan, Moisès i Elies donen testimoni de Jesús mentre la veu del Pare, com en el Baptisme, el proclamava el Fill estimat i ens convidava a escoltar-lo. Moisès va ser l'instrument de la salvació de Déu per al poble, fent-lo passar d'Egipte a la terra promesa de Canaan. Però va ser també l'instrument pel qual Déu va lliurar a Israel les seves lleis i mandats, expressió de la seva voluntat. Elies, per la seva banda, va ser el profeta apassionat de Déu que va treballar per apartar Israel de la idolatria; va ser el testimoni del Déu únic que cerca abans de res el bé i rebutja el mal. Tots dos expressen el conjunt de l'Antic Testament: la Llei i els profetes, que llegim cada diumenge com a preparació a la lectura de l'Evangeli. Moisès i Elies parlen amb Crist i de Crist i ens ensenyen a buscar-lo i a estimar-lo en les paraules de la Sagrada Escripura, que es revelen per a nosaltres com a paraula de Déu, del Déu únic, viu i salvador.

Les paraules del Pare des del núvol van en la mateixa direcció: ens indiquen que Jesucrist és el seu Fill únic, el seu estimat, el seu elegit per donar testimoni d'ell davant del món. Per això ens convida a escoltar-lo, perquè escoltant Crist escoltem Déu mateix. I és que Crist és la paraula de Déu, el rostre humà i visible del Déu etern i invisible. En la persona de Jesús se'ns transfigura el rostre humà del Déu invisible; com en el pa i en el vi de l'eucaristia se'ns transfigura el Cos i la Sang del Ressuscitat per a aliment de la nostra vida cristiana.

La invitació a escoltar la paraula de Crist, que és la paraula de Déu, constitueix el gran ensenyament en aquest segon diumenge de Quaresma. I la paraula de Déu llegida en les lectures de la Missa, però també llegida de la Bíblia o del Nou Testament que tenim a casa nostra, ens mou a l'amor fratern, a la sobrietat de vida, i a una pregària assídua i confiada en mans del nostre Déu i Pare.

Que la paraula de Déu ressoni sempre en els nostres cors, com va ressonar aquell dia sobre el cim del Tabor, ens converteixi més i més a l'Evangeli de Jesucrist, i ens ajudi a renovar la nostra vida cristiana en consonància amb el nostre baptisme.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Aquest diumenge 8, a les 11 h. Missa i benedicció de reformes a la parròquia de Sant Valentí de Terrassa. / **A les 17 h,** Missa de la 125a Romeria de la ciutat de Sabadell a Montserrat, al Santuari.

Dilluns 9, a les 11 h. Recés de Quaresma per a preveres i diaques al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès. / **A les 20.30 h,** Hora Santa de Hakuna a la parròquia de la Mare de Déu del Roser de les Fonts de Terrassa.

Dimecres 11, a les 11 h. Comissió Permanent de Càritas a la seu de Càritas Diocesana, a Sabadell. / **A les 18 h,** presentació de l'Informe de FOESSA a Càritas Diocesana.

Dissabte 14. Comissió Executiva del Moviment de Cursets de Cristiandat a Madrid.

Visita Pastoral

Dimarts 10, al matí, i dijous 12. Visita Pastoral a la parròquia de Santa Perpètua.

Diumenge 15, a les 12.30 h. Missa Estacional a Sant Cristòfol de Lliçà de Vall.

Notícies

Visita Pastoral a Montmeló. El diumenge 16 de febrer, Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar, presidí la Missa estacional a la parròquia de Santa Maria de Montmeló. L'endemà, Mons. Saiz Meneses duagué a terme la Visita Pastoral.

Visita Pastoral a Martorelles. El diumenge 23 de febrer, Mons. Meneses inicià la Visita Pastoral a les parròquies de Santa Maria i de Sant Joaquim de Martorelles amb la Missa Estacional

Santa Maria de Martorelles

Sant Joaquim de Martorelles

a ambdós temples. Durant la setmana duagué a terme la Visita Pastoral.

IV Trobada de parròquies de l'Arxiprestat Sabadell Centre Sud. El dissabte 8 de febrer, a l'escola dels Salesians de Sabadell, tingué lloc la IV Trobada de parròquies. El Sr. Jaume Galobart, Delegat d'Apostolat Seglar, exposà el tema «Poble de Déu en sortida» com a preparació del Congrés de Laics que se celebraria a Madrid el cap de setmana següent.

La diòcesi de Terrassa participa en el Congrés de Laics. Del 14 al 16 de febrer tingué lloc a Madrid el Congrés de Laics organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola amb el lema «Pueblo de Dios en salida».

Presentació del llibre Apóstoles y peregrinos. El divendres 21 de febrer, a Madrid, Mons. Saiz Meneses presen-

tà el seu llibre *Apóstoles y peregrinos. Apuntes para una espiritualidad del Movimiento Cursillos de Cristiandad*. Presidí l'acte el Cardenal Carlos Osoro. Hi assistiren el Director de la BAC i els responsables del Moviment.

Agenda

Recés de Quaresma per a preveres i diaques. Dilluns 9 de març, a les 11 h, al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès. Predicat per Mn. Ignasi Navarri Benet, Vicari general d'Urgell.

25è Aniversari del Concili Provincial Tarraconense de 1995. Dimecres 18 de març, de 9.15 a 13.15 h, al Seminari Conciliar de Barcelona. Sessió acadèmica commemorativa.

Dimarts 17, a les 20.30 h. Presentació del llibre de Mons. Saiz Meneses *Peregrinos y apóstoles. Apuntes para una espiritualidad del Movimiento Cursillos de Cristiandad*. A la Sala Capítular de la Catedral.

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

Abraham: fe en camino

La Cuaresma es un tiempo propicio para leer y meditar la Palabra de Dios. En la Sagrada Escritura descubrimos que siempre es Dios quien traza el camino a recorrer en la vida de cada persona y en la historia. Lo vemos en el camino que recorre Abrahán desde la fe, en la peregrinación del pueblo de Israel hacia la Tierra Prometida, conducido por Dios en el desierto; también es Dios quien abre el camino para los que regresan a Jerusalén desde el exilio en Babilonia. En los evangelios, contemplamos cómo Jesús peregrina al Templo de Jerusalén en las fiestas de la Pascua, de Pentecostés y de los Tabernáculos, y como culminará finalmente su peregrinación terrena con el misterio pascual.

Hoy la liturgia nos presenta la llamada y la peregrinación de Abrahán, que es paradigma para todo creyente. Deja su tierra, su patria y la casa paterna, y se pone en ca-

mino, con fe y esperanza, hacia el horizonte que el Señor le ha indicado. Así nos lo recuerda la carta a los Hebreos: «Por la fe obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por fe vivió como extranjero en la tierra prometida, habitando en tiendas, y lo mismo Isaac y Jacob, herederos de la misma promesa, mientras esperaba la ciudad de sólidos cimientos cuyo arquitecto y constructor iba a ser Dios» (Heb 11,8-10). Dios le pide que deje su tierra, su ambiente, sus raíces, para ir hacia el país que le mostrará.

Abrahán acepta la llamada de Dios desde la fe, una fe que le lleva a confiar más allá de las apariencias. Su partida requiere una obediencia y una confianza radicales, algo que sólo se puede llevar a cabo desde una fe recia y profunda. La fe que conduce a la nueva vida, a la vida plena, que no acep-

ta las medias tintas. Recibe la promesa de que llegará a constituir un gran pueblo, pero la promesa no está exenta de paradojas: él es de edad avanzada, igual que su esposa Sara, que además es estéril. Por otra parte, se le promete una nueva tierra, pero en ella tendrá que vivir como un extranjero. Eso significa que tendrá que vivir con actitud de pobreza, sin ansias de posesión, sin ambiciones de poder, consciente de que la existencia misma es un don.

Sin embargo, él confía en Dios y no se deja atrapar por las apariencias aun cuando el panorama se presenta cargado de misterio. Con su actitud se convierte en un modelo de fe, de confianza en Dios en todo momento, de cumplir la voluntad de Dios mientras dure la peregrinación en la tierra. Abrahán es el modelo del ser humano que se ve a sí mismo como un peregrino en esta vida y en este mundo, en

camino constante hacia la patria del cielo.

El peregrino fundamenta su vida en la fe. Para nosotros, peregrinos y cristianos del siglo XXI, la fe no puede ser un elemento más de nuestra ajetreada vida, uno más de nuestros valores y aficiones, porque la fe es el principio y el fundamento de una vida según el Evangelio. Sólo la fe introduce y posibilita la vida nueva que trae Jesucristo. Desde el comienzo de su ministerio, Jesús pide a los que le seguían creer en la Buena Nueva y presenta siempre la fe como condición indispensable para entrar en el reino de los cielos. Ya se trate de la curación corporal o espiritual, ya se trate de los milagros que realiza, siempre es a través de la fe.

El cristiano debe vivir con profundidad su fe, y debe dar testimonio de ella: «Brille así vuestra luz delante de los hombres para que vean vuestras obras y glorifiquen a vuestro Padre que está en el cielo» (Mt 5,16). Una fe que debe crecer y que no se puede ocultar; al contrario, ha de proyectarse e iluminar a través del testimonio de una palabra oportuna y una vida coherente. Para eso hemos emprendido el camino cuaresmal.